

ODPIS

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:

Sędziowie:

Protokolant:

SSO Krzysztof Górski (spr.)
SO Agnieszka Woźniak
SO Anna Budzyńska
stażysta Patrycja Prędko

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2013 roku w Szczecinie

na rozprawie sprawy ze skargi Portu Lotniczego Szczecin-Goleniów spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Głowicach na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej w Warszawie z dnia 2 maja 2013 roku, sygnatura akt KIO 886/13 w części rozstrzygającej o kosztach postępowania

przy udziale Bilfinger Infrastructure spółki akcyjnej w Warszawie i PRD Pol-Dróg Nowogard spółki akcyjnej w Nowogardzie:

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2.2. w ten sposób, że obok zasądzonej tam kwoty 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) zasądza od wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego Bilfinger Infrastructure spółki akcyjnej w Warszawie i PRD Pol-Dróg Nowogard spółki akcyjnej w Nowogardzie na rzecz zamawiającego Portu Lotniczego Szczecin-Goleniów spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Głowicach kwotę 971,24 zł (dziewięćset siedemdziesiąt jeden złotych dwadzieścia cztery grosze) tytułem kosztów postępowania odwoławczego;

II. zasądza od Bilfinger Infrastructure spółki akcyjnej w Warszawie i PRD Pol-Dróg Nowogard spółki akcyjnej w Nowogardzie na rzecz zamawiającego Portu Lotniczego Szczecin-Goleniów spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Głowicach kwotę 92,00 zł (dziewięćdziesiąt dwa złote) tytułem kosztów procesu w

VIII Ga 247/13

UZASADNIENIE

W uzasadnieniu powyższego rozstrzygnięcia Krajowa Izba Odwoławcza wskazała, iż nie uwzględniono wniosku o zasądzenie kosztów postępowania w części obejmującej koszty dojazdu pełnomocnika Zamawiającego na posiedzenie i rozprawę (bilety lotnicze) w wysokości 971,24 zł. Rozpoznając wniosek Skarżącej o zwrot kosztów postępowania uwzględniono okoliczność, że przepisy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania, w 5 3 pkt 2 wymieniają uzasadnione koszty stron postępowania odwoławczego (a także przystępującego, który złożył sprzeciw w razie uwzględnienia odwołania), wśród których, w sposób przykładowy, wyszczególniono jako koszty strony (ewentualnie przystępującego): koszty związane z dojazdem na rozprawę, względnie posiedzenie Krajowej Izby Odwoławczej oraz wynagrodzenie pełnomocników, nie wyższe niż kwota 3.600 zł. Powyższe w ocenie Krajowej Izby Odwoławczej oznacza, że ustawodawca nie przewidział, by kosztem postępowania miał być koszt własny ponoszony przez pełnomocnika w związku ze sprawowaniem przez niego zastępstwa prawnego, jak przykładowo koszt jego noclegu lub dojazdu na posiedzenie lub rozprawę, przyjmując że wyłącznie wynagrodzenie tego pełnomocnika ponoszone przez stronę w związku z jej zastępstwem stanowi koszt strony lub odpowiednio przystępującego, który złożył sprzeciw wobec uwzględnienia odwołania.

Skarżący zakwestionował rozstrzygnięcie podnosząc, że obowiązkowym elementem wyroku oraz postanowienia kończącego postępowanie odwoławcze jest rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego (art. 192 ust. 9). Zgodnie zaś z art. 192 ust. 10 Pzp, strony ponoszą koszty postępowania odwoławczego stosownie do jego wyniku, z zastrzeżeniem art. 186 ust. 6 Pzp. Regulacja kosztów w postępowaniu odwoławczym została rozproszona i zawarta nie tylko w art. 192 ust. 9–10 Pzp, ale także w art. 186 ust. 6 (do którego odesłanie zawarte zostało w art. 192 ust. 10 Pzp) oraz aktach wykonawczych, do których wydania delegacje zostały przewidziane w art. 198 (przy czym zasadnicze znaczenie posiada Rozporządzenie w sprawie kosztów). Na podstawie treści tego rozporządzenia można wyodrębnić następujące zasadnicze kategorie kosztów postępowania odwoławczego:

- wpis;
- uzasadnione koszty stron postępowania odwoławczego;

Skarżący wywiódł z art. 192 ust. 10 Pzp to, że w postępowaniu przed KIO obowiązuje, tak samo jak w procesie cywilnym, zasada odpowiedzialności za wynik procesu, według której koszty postępowania obciążają ostatecznie stronę „przegrywającą” sprawę (art. 98 § 1 KPC). Jest przy tym całkowicie obojętne, czy strona przegrała proces z przyczyn czysto formalnych, czy też dlatego, że jej żądanie było niezasadne. Kompleksowa regulacja zasad rozliczania kosztów ponoszonych przez uczestników postępowania i strony postępowania odwoławczego znalazła się w postanowieniach Rozporządzenia w sprawie kosztów i z art. 186 ust. 6 Pzp. Zgodnie z art. 186 ust. 6 pkt. 3 lit. b Pzp koszty postępowania odwoławczego w okolicznościach o których mowa w ust. 4 cytowanego przepisu ponosi wnoszący sprzeciw, jeżeli odwołanie zostało uwzględnione przez Izbę. Zgodnie natomiast z art. 186 ust. 4 Pzp, jeżeli uczestnik postępowania odwoławczego, który przystąpił do postępowania po stronie zamawiającego wniesie sprzeciw wobec uwzględnienia w całości zarzutów przedstawionych w odwołaniu. Izba rozpoznaje odwołanie. W przeciwnym wypadku, na mocy art. 186 ust. 2 Pzp Izba może umorzyć postępowania na posiedzeniu niejawnym.

Zgodnie z przepisami Rozporządzenia w sprawie kosztów, do kosztów postępowania odwoławczego zalicza się:

1) wpis, obejmujący w szczególności:

a) wynagrodzenia, wydatki i opłaty Urzędu związane z organizacją i obsługą postępowań odwoławczych, archiwizacją dokumentów oraz szkoleniami członków Krajowej Izby Odwoławczej, zwanej dalej przygotowującymi do należytego rozpoznawania odwołań,

b) wynagrodzenie oraz zwrot kosztów poniesionych przez biegłych i tłumaczy,

c) koszty przeprowadzenia innych dowodów w postępowaniu odwoławczym;

2) uzasadnione koszty stron postępowania odwoławczego, a w okolicznościach, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b lub 5 ust. 3 pkt 2, koszty uczestnika postępowania odwoławczego, który przystąpił po stronie zamawiającego oraz wniósł sprzeciw, w wysokości określonej na podstawie rachunków przedłożonych do akt sprawy obejmujące w szczególności:

a) koszty związane z dojazdem na wyznaczoną rozprawę lub rozprawy (posiedzenie lub posiedzenia) Izby,

b) wynagrodzenie pełnomocników, jednak nie wyższe niż kwota 3.600 zł.

Z powyżej cytowanego przepisu Rozporządzenia w sprawie kosztów wynika według skarżącej spółki przede wszystkim, iż do kosztów postępowania zalicza się uzasadnione koszty stron postępowania, nie zaś, tak jak próbuje argumentować Krajowa Izba Odwoławcza, koszty poniesione wyłącznie przez stronę. Uzasadnionymi kosztami strony postępowania są zatem wszelkie koszty wywołane przez tę stronę postępowania, która zobowiązana jest do ich poniesienia zgodnie z art. 192 ust. 10 Pzp, które powstały po tej stronie postępowania której koszty postępowania mają zostać zwrócone w związku z

postępowaniem odwoławczym. Zawarte zaś w 3 pkt. 2 lit. a i lit. b Rozporządzenia w sprawie kosztów wyliczenie rodzajów uzasadnionych kosztów stron jest wyłącznie przykładowe i stanowi katalog otwarty uzasadnionych kosztów stron. Również ze względu na wskazanie w rozporządzeniu w sprawie kosztów jedynie na uzasadnione koszty strony postępowania (nie zaś na koszty poniesione przez stronę postępowania), w ust. 2 lit. a tegoż paragrafu, wymieniono koszty związane z dojazdem na wyznaczoną rozprawę lub rozprawy (posiedzenie lub posiedzenia) Izby. W odniesieniu do kosztów dojazdu na posiedzenie bądź rozprawę, literalne brzmienie 3 ust. 2 lit. a Rozporządzenia w sprawie kosztów nie upoważnia do twierdzenia, iż koszty dojazdu to wyłącznie koszty dojazdu strony. W związku z tym, że w 3 pkt. 2 lit. a Rozporządzenia w sprawie kosztów nie wskazano wyraźnie, iż koszty dojazdu dotyczą wyłącznie dojazdu strony, należy podkreślić, iż brak jest jakichkolwiek uzasadnionych podstaw do przyjęcia, tak jak uczyniła to Krajowa Izba Odwoławcza w zaskarżanym rozstrzygnięciu, iż ustawodawca nie przewidział w ramach kosztów postępowania, by kosztem postępowania miał być koszt własny ponoszony przez pełnomocnika w związku ze sprawowaniem przez niego zastępstwa prawnego, jak przykładowo koszt jego noclegu lub dojazdu na posiedzenie lub rozprawę, przyjmując że wyłącznie wynagrodzenie tego pełnomocnika ponoszone przez stronę w związku z jej zastępstwem stanowi koszt strony lub odpowiednio przystępującego, który złożył sprzeciw wobec uwzględnienia odwołania. Skoro bowiem jednym z uzasadnionych kosztów strony, o których mowa w §3 pkt. 2 Rozporządzenia w sprawie kosztów, są koszty związane z dojazdem na posiedzenie lub rozprawę (§3 pkt. 2 lit. a Rozporządzenia w sprawie kosztów), bez wyraźnego wskazania, iż chodzi wyłącznie o koszty strony, to brak jest podstaw do przyjęcia, i kosztem związanym z dojazdem nie może być także koszt dojazdu ponoszony przez pełnomocnika strony. Nie można przy tym zgodzić się również z argumentacją Krajowej Izby Odwoławczej, iż wyłącznie wynagrodzenie pełnomocnika ponoszone przez stronę w związku z jej zastępstwem stanowi koszt strony. Katalog uzasadnionych kosztów strony jest katalogiem otwartym, a zawarte w nim rodzaje kosztów stanowią przykładowe wyliczenie.

Wskazanie w . 3 pkt. 2 lit. b Rozporządzenia w sprawie kosztów wynagrodzenia pełnomocnika nie powoduje, iż inne koszty związane z uczestnictwem pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym nie mogą zostać zakwalifikowane jako uzasadnione koszty stron. Gdyby zatem nawet przyjąć, że koszty związane z dojazdem na posiedzenie lub rozprawę, o których stanowi 3 pkt. 2 lit. a Rozporządzenia w sprawie kosztów, obejmują wyłącznie koszty poniesione przez stronę w związku ze stawiennictwem na posiedzeniu lub rozprawie przed Krajową Izbą Odwoławczą, to koszty dojazdu pełnomocnika powinny zostać zakwalifikowane do uzasadnionych kosztów strony postępowania. Dla określenia innych rodzajów kosztów aniżeli te przykładowo wymienione w 3 pkt. 1 lit. a i lit. b Rozporządzenia w sprawie kosztów można bowiem per analogiam zastosować przepisy KPC dotyczące kosztów procesu. Zgodnie bowiem z art. 98 §1 KPC koszty procesu to koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Zasadniczo zatem koszty procesu określone w przepisach KPC odpowiadają kosztom postępowania odwoławczego, o których mowa w przepisach Pzp oraz Rozporządzenia w sprawie kosztów. W przepisach KPC przewidziano jednakże zamknięty katalog rodzajów kosztów, które stanowią koszty procesu. I tak, zgodnie z art. 98 §2 KPC, do niezbędnych kosztów procesu prowadzonego przez stronę osobiście lub przez pełnomocnika, który nie jest adwokatem, radcą prawnym lub rzecznikiem patentowym, zalicza się poniesione przez nią koszty sądowe, koszty przejazdów do sądu strony lub jej pełnomocnika oraz równowartość zarobku utraconego wskutek stawiennictwa w sądzie. Suma kosztów przejazdów i równowartość utraconego zarobku nie może przekraczać wynagrodzenia jednego adwokata wykonującego zawód w siedzibie sądu procesowego. Art. 98 §3 KPC stanowi zaś. iż do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Wysokość kosztów sądowych, zasady zwrotu utraconego zarobku lub dochodu oraz kosztów stawiennictwa strony w sądzie, a także wynagrodzenie adwokata, radcy prawnego i rzecznika patentowego regulują odrębne przepisy, o czym stanowi art. 98 §4 KPC. Na gruncie orzecznictwa Sądu Najwyższego nie powinno budzić wątpliwości, iż do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez tzw. pełnomocnika profesjonalnego zalicza się m.in. wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, które to wydatki obejmują podróż pełnomocnika w celu wzięcia udziału w rozprawie (tak m. in. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 kwietnia 2011 r., sygn. akt I CZ 22/11, w uchwale z dnia 12 czerwca 2012 r., sygn. akt PZP 4/12, w uchwale z dnia 18 lipca 2012 r., sygn. akt III CZP 33/12 oraz w postanowieniu z dnia 25 października 2012 r., sygn. akt IV CZ 109/120). Dodatkowo należy zwrócić uwagę, iż Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 kwietnia 2012 r., sygn. akt J CZ 22/11, zwrócił uwagę, iż [„Wydatkiem jest również podróż

pełnomocnika w celu wzięcia udziału w rozprawie. Nie znajduje obecnie uzasadnienia twierdzenie, że podróż ta powinna odbywać się przy wykorzystaniu najtańszego środka transportu. Z uwagi na znaczną odległość do siedziby Sądu możliwe jest skorzystanie z transportu lotniczego." Skoro zatem ustawodawca na gruncie przepisów KPC wyraźnie rozdzielił wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika od ponoszonych przez niego wydatków i dokonał tego w zamkniętym katalogu kosztów składających się na koszty procesu, to nie ma żadnego uzasadnienia dla odmowy uznania kosztów podróży profesjonalnego pełnomocnika w celu uczestniczenia w posiedzeniu lub rozprawie przed Krajową Izbą Odwoławczą w Warszawie jako uzasadnionych kosztów strony postępowania odwoławczego. Skorzystanie zaś przez profesjonalnego pełnomocnika mającego siedzibę w Szczecinie z transportu lotniczego w podróży do Warszawy w celu uczestniczenia w posiedzeniu lub rozprawie przed Krajową Izbą Odwoławczą było w okolicznościach przedmiotowej sprawy uzasadnione i konieczne dla obrony swoich praw przez Skarżącą w postępowaniu odwoławczym. Należy bowiem zwrócić uwagę, iż Krajowa Izba Odwoławcza wielokrotnie uwzględniała wnioski pełnomocnika strony, której należy się zwrot kosztów, o zwrot kosztów podróży obejmujących koszt transportu lotniczego na trasie Szczecin — Warszawa — Szczecin. Dla przykładu można powołać w tym miejscu orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej w sprawie o sygn. 411/13, czy w sprawie o sygn. 2182/11. W powyżej wskazanych postępowaniach Krajowa Izba Odwoławcza wydała orzeczenie o kosztach w oparciu o art. 192 ust. 10 Pzp oraz przepisy Rozporządzenia w sprawie kosztów.

Według skarżącej w sprawie doszło zatem do rażącego naruszenia art. 192 ust. 10 Pzp poprzez jego błędne zastosowanie, polegające na przyjęciu, iż w niniejszej sprawie Przeciwnik skargi nie powinien zwrócić Skarżącej uzasadnionych kosztów postępowania odwoławczego obejmujących koszt podróży pełnomocnika na posiedzenie lub rozprawę przed Krajową Izbą Odwoławczą. Powyższe naruszenie art. 192 ust. 10 Pzp jest konsekwencją niewłaściwego zastosowania 3 pkt. 2 Rozporządzenia w sprawie kosztów, co zostało szczegółowo omówione w pkt. (ii) uzasadnienia.

W odpowiedzi na skargę przeciwnicy skargi wnieśli o jej oddalenie.

Według oponentów skarżącej, jej stanowisko nie jest trafne. Przypomniano, że w myśl przepisów art. 192 ust. 10 Pzp strony ponoszą koszty postępowania odwoławczego stosownie do jego wyniku, z zastrzeżeniem art. 186 ust. 6 Pzp. Do kosztów postępowania odwoławczego zalicza się zarówno wpis, jak i uzasadnione koszty stron postępowania odwoławczego (lub uczestnika postępowania odwoławczego, który przystąpił po stronie zamawiającego oraz wniósł sprzeciw). Koszty poniesione przez strony ustala się na podstawie rachunków przedłożonych przez nie do akt sprawy. Prawdą jest, iż przy określaniu rodzajów wydatków, jakie mogą być zakwalifikowane jako koszty postępowania odwoławczego ustawodawca posłużył się konstrukcją wyliczenia przykładowego wskazując iż obejmują one w szczególności:

- a) koszty związane z dojazdem na wyznaczoną rozprawę lub rozprawy (posiedzenie lub posiedzenia) Izby,
- b) wynagrodzenie pełnomocników, jednak nie wyższe niż kwota 3 600 zł.

Ponieważ wyliczenie powyższe ma charakter przykładowy. Krajowa Izba Odwoławcza uprawniona jest do zakwalifikowania również innych kosztów jako koszty postępowania i zasądzenia ich zwrotu na rzecz strony wygrywającej. Aby jednak doszło do takiego zasądzenia koszty te winny być poniesione przez stronę ewentualnie przez uczestnika postępowania odwoławczego, który przystąpił po stronie zamawiającego oraz wniósł sprzeciw. Podmiot żądający zatem zwrotu na jego rzecz kosztów winien wykazać, że faktycznie poniósł wskazane przez niego wydatki, względnie że został nimi obciążony przez osoby trzecie, przy czym w takim przypadku należy również wykazać zasadność takiego obciążenia. Niedopuszczalne jest natomiast żądanie zwrotu kosztów wygenerowanych i poniesionych przez osoby trzecie, bez jakiegokolwiek wykazania, że finalnie koszty te zostały przeniesione na stronę. Ustawodawca bowiem w sposób wyraźny ograniczył przedmiotowy zakres pojęcia kosztów postępowania odwoławczego do kosztów stron, a nie kosztów osób trzecich, w tym w szczególności ich pełnomocników, chociażby związane były one z prowadzeniem danej sprawy.

Nadto koszty te muszą być należycie udokumentowane rachunkami. Rachunki te winny być przedłożone do akt najpóźniej do zamknięcia rozprawy. W ten sposób Krajowa Izba

Odwolawcza zyskuje możliwość weryfikacji, czy koszty te faktycznie zostały poniesione przez stronę, w jakiej wysokości zostały one poniesione, a także konieczność i zasadność ich poniesienia w danym przypadku. Nieprzedstawienie przez pełnomocnika strony rachunku stanowiącego podstawę do określenia wysokości kosztów uniemożliwia ich zasądzenie na rzecz uczestnika wygrywającego spór. W związku z powyższym należy przyjąć, że umowa zlecenie o charakterze odpłatnym, w której określono wynagrodzenie pełnomocnika na kwotę 3600 zł, nie może stanowić podstawy do zaliczenia wynagrodzenia do kosztów postępowania odwoławczego, jako że nie stanowi wymaganego przez ustawę i wydanego na jej podstawie rozporządzenia wykonawczego dowodu w postaci rachunku wskazującego, iż wskazana kwota została uiszczona tytułem wynagrodzenia na rzecz pełnomocnika

Dodano też, że poniesione przez stronę koszty winny być uzasadnione. Oznacza to, iż do kosztów postępowania odwoławczego zaliczyć można jedynie takie wydatki, które są niezbędne do poprowadzenia sprawy czyli, posiłkując się definicją z kodeksu postępowania cywilnego, są niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Jednocześnie koszty te winny być ekonomicznie uzasadnione, przy uwzględnieniu możliwości strony i rozpatrzeniu równorzędnych alternatyw (w przypadku, przykładowo, dostępnych środków transportu — pociągu, samolotu lub przejazdu samochodem).

Zdaniem przeciwników skargi Skarżąca nie wykazała, że wyczerpała przesłanki przewidziane w 3 ust. 2 rozporządzenia o kosztach w postępowaniu odwoławczym, uprawniające ją do żądania kwoty 971,24 zł. W szczególności Skarżąca w żaden sposób nie wykazała że wyżej przedstawiona kwota stanowiła jej wydatek. Pełnomocnik Skarżącej do akt sprawy dołączył bilet lotniczy dokumentujący poniesienie przez niego samego wyżej opisanej kwoty. Udowodnił tym samym poniesienie kosztu przez samego pełnomocnika, natomiast nie przez Skarżącą. Nie zostały przedłożone do akt jakiegokolwiek inne dodatkowe dokumenty, z których wynikałoby, że koszty te zostały w ostatecznym rozliczeniu poniesione przez Skarżącą. Pełnomocnik mógł np. przedłożyć w tym zakresie rachunek regulujący rozliczenie wydatków ze Skarżącą, lub wykazać, że za bilet lotniczy zapłacił faktycznie zamawiający. W aktach sprawy takowa dokumentacja się nie znajduje.

Krajowa Izba Odwoławcza prawidłowo uznała zdaniem przeciwników skargi - w braku jakichkolwiek innych dowodów, z których mogłoby wynikać inaczej - że bilety nabyte przez pełnomocnika Skarżącej stanowią jego wydatek, koszt prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Krajowa Izba Odwoławcza nie może w tym miejscu zgadywać, jakie zasady rozliczeń istnieją pomiędzy pełnomocnikiem Skarżącej a nią samą — czy pełnomocnik będzie dochodził zwrotu kosztów przejazdu od strony, czy też koszty te znajdują pokrycie w ryczałtowym wynagrodzeniu ustalonym ze Skarżącą, w rozumieniu 3 ust. 2 lit. b. rozporządzenia o kosztach w postępowaniu odwoławczym. Orzeczenie Krajowej Izby jest zatem w zaskarżonym zakresie prawidłowe i zgodne z obowiązującymi przepisami.

Z akt postępowania w sprawie KIO 886/13 wynika, że wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2013 Krajowa Izba Odwoławcza oddaliła odwołanie Przeciwnika Skargi oraz w pkt. 2 wyroku kosztami postępowania obciążyła wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego Bilfinger Infrastructure S.A. w Warszawie i PRO Pol-Dróg Nowogard S.A. w Nowogardzie, zasądzając, w ppkt. 2.2 wyroku, od wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego Bilfinger Infrastructure S.A. w Warszawie PRO Pol-Dróg Nowogard S.A. w Nowogardzie na rzecz Portu Skarżącej kwotę 3.600,00 zł, stanowiącą koszty postępowania odwoławczego poniesione z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia o kosztach postępowania Krajowa Izba Odwoławcza wskazała, iż nie uwzględniono wniosku o zasądzenie kosztów postępowania w części obejmującej koszty dojazdu pełnomocnika Zamawiającego na posiedzenie i rozprawę (bilety lotnicze) w wysokości 971,24 zł. Rozpoznając wniosek Skarżącej o zwrot kosztów postępowania uwzględniono okoliczność, że przepisy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania, w 5 3 pkt 2 wymieniają uzasadnione koszty stron postępowania odwoławczego (a także przystępującego, który złożył sprzeciw w razie uwzględnienia odwołania), wśród których, w sposób przykładowy, wyszczególniono jako koszty strony (ewentualnie przystępującego): koszty związane z dojazdem na rozprawę, względnie posiedzenie Krajowej Izby Odwoławczej oraz wynagrodzenie pełnomocników, nie wyższe niż kwota 3.600 zł. Powyższe w ocenie Krajowej Izby Odwoławczej oznacza, że ustawodawca nie przewidział, by kosztem postępowania miał być koszt własny ponoszony przez pełnomocnika w związku ze sprawowaniem przez niego zastępstwa prawnego, jak przykładowo koszt jego noclegu lub

dojazdu na posiedzenie lub rozprawę, przyjmując że wyłącznie wynagrodzenie tego pełnomocnika ponoszone przez stronę w związku z jej zastępstwem stanowi koszt strony lub odpowiednio przystępującego, który złożył sprzeciw wobec uwzględnienia odwołania. Uzupełniając argumentację odwołano się do poglądów orzecznictwa KIO dotyczących kosztów wyrażonych w orzeczeniach z dnia 6 września 2012 r. w sprawie o sygn. akt KIO 1801/12, 13 września 2012 r. w sprawie o sygn. akt KIO 1840/12, z dnia 27 grudnia 2012 r. w sprawie o sygn. akt KIO 2664/12.

Sąd Okręgowy rozpoznając sprawę w granicach skargi ustalił i zważył, co następuje:

Skarga okazała się uzasadniona.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że ocenie Sądu Okręgowego skarżący wykazał, że koszt stawiennictwa na rozprawę pełnomocnika procesowego był kosztem, który został poniesiony przez samą stronę (zamawiającego). Zarówno skarżący jak i przeciwnik skargi pomijają bowiem w swojej argumentacji to, że z protokołu rozprawy poprzedzającej wydanie zaskarżonego orzeczenia wynika, iż pełnomocnik skarżącego złożył do akt KIO nie tylko bilety lotnicze lecz również fakturę VAT dokumentującą poniesienie kosztów tych biletów.

W aktach postępowania przed KIO znajduje się zatem faktura nr 338/AP/2013 wystawiona w dniu 26 kwietnia 2013 przez Polskie Linie Lotnicze LOT SA na rzecz Portu Lotniczego Szczecin - Goleniów Sp. z o.o., opiewająca na kwotę 971,24 zł z tytułu zakupu biletów lotniczych o numerach opiewających numerom biletów złożonych przez pełnomocnika na rozprawie przed KIO. Zatem nie jest uprawniony zarzut przeciwnika skargi dotyczący tego, że koszty biletów były kosztami poniesionymi nie przez skarżącego lecz wyłącznie przez pełnomocnika i jako takie nie mieszczą się w kategorii kosztów skarżącego o których mowa w cytowanych w skardze przepisach PZP i rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy a powinny stanowić koszt uzyskania przychodu zawodowego pełnomocnika.

Odnosząc się z kolei do argumentacji KIO sprowadzającej się do przyjęcia, że samo wynagrodzenie pełnomocnika określone na podstawie §3 pkt. 2) lit b) rozporządzenia, powinno obejmować również koszty stawiennictwa na rozprawie (a zatem - że w przypadku zasądzenia wśród kosztów postępowania wynagrodzenia pełnomocnika nie podlegają odrębnemu uwzględnieniu koszty jego stawiennictwa), stwierdzić należy, że ani przepisy PZP ani też przepisy wykonawcze do tej ustawy takiego wniosku nie uzasadniają.

Przypomnieć należy, że z mocy art. 192 ust. 10 PZP wynika, iż strony mają obowiązek poniesienia kosztów postępowania odwoławczego.

Według zaś §3 pkt. 2) powołanego wyżej rozporządzenia kosztami postępowania odwoławczego są uzasadnione koszty stron tego postępowania. Przepis ten wymienia dwie kategorie tych kosztów. Wyliczenie to jest niewątpliwie przykładowe, o czym świadczy zwrot „w szczególności”. Zatem do kosztów tych mogą należeć również inne wydatki o ile są one uzasadnione - a więc celowe (wydane w celu prawidłowej realizacji praw strony w postępowaniu przed KIO) i pozostające w związku z występowaniem strony w tym postępowaniu.

W tym zakresie mieszczą się niewątpliwie wydatki poniesione przez stronę w celu dotarcia osób ją reprezentujących na rozprawę przed KIO, na co wskazuje zresztą wprost przepis §3 pkt. 2) lit. a) rozporządzenia. Podkreślić należy, że przepis ten nie różnicuje kosztów dotarcia na rozprawę samej strony i jej pełnomocnika. Zatem literalna wykładnia powołanej normy nakazuje przyjąć, że do kosztów postępowania zalicza się wydatki strony związane z przejazdem zarówno jej jak i jej pełnomocników na rozprawę przed KIO.

Wykładnia celowościowa i systemowa nie prowadzi do wniosków wykluczających wyniki wykładni gramatycznej. Żadne względy nie wskazują bowiem na to, by pełnomocnik strony w postępowaniu przed KIO był zobligowany do poniesienia kosztów dotarcia na rozprawę we własnym zakresie a poniesione wydatki (niezależnie od ich wysokości musiały być refundowane wyłącznie przez przyznanie wynagrodzenia mieszczące się w granicach o których mowa w §3 pkt. 2) lit. B) rozporządzenia. W szczególności brak jest podstaw do tego, by w ramach umowy między pełnomocnikiem i reprezentowaną stroną niemożliwym było

zobowiązanie się strony do zapłaty kosztów dotarcia na rozprawę niezależnie od zapłaty umówionego wynagrodzenia.

Przypomnieć też należy, że w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego kosztów procesu cywilnego obecnie za utrwalony uznać należy pogląd, iż celowe koszty stawienia (dotarcia na rozprawę) pełnomocnika zawodowego strony mieszczą się w pojęciu niezbędnych kosztów procesu (por. np. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2012 III PZP 4/12 OSNP 201223-24/280, postanowienie z dnia 20 kwietnia 2011 I CZ 22/11 LEX nr 846544). W świetle przepisów PZP i przepisów wykonawczych do tej ustawy, nie ma podstaw normatywnych by odmiennie oceniać zasadność żądania kosztów podróży w celu wzięcia udziału w rozprawie przed KIO. Koszty te zatem powinny być uznane za uzasadnione wydatki w rozumieniu §3 powołanego wyżej rozporządzenia.

Tym bardziej nie znajduje uzasadnienia odmowa uwzględnienia kwot poniesionych faktycznie (uiszczonych) przez samą stronę w związku z podróżą jej pełnomocnika na rozprawę. W rezultacie Sąd nie znajduje podstaw dla podzielenia wykładni pojęcia uzasadnionych kosztów postępowania prezentowanej w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

Nie może też uzasadniać poglądu przywołanego przez KIO względ na wcześniejsze analogiczne orzeczenia wydawane przez ten sam organ zwłaszcza w sytuacji, gdy cytowane orzeczenia w istocie nie zawierają pogłębionej analizy jurystycznej powołanych wyżej przepisów, poprzestając wyłącznie na arbitralnym przytoczeniu poglądu prawnego organu rozstrzygającego odwołanie.

Rozważyć należy z kolei, czy do kosztów uzasadnionych w rozumieniu powołanego wyżej rozporządzenia zaliczyć można koszt podróży lotniczej. W tym zakresie odwołać się trzeba do przyjętego w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądu, zgodnie z którym przy obecnym rozwoju społecznym odejść należy od poglądu, że uzasadnionym jest wyłącznie koszt podróży przy użyciu najtańszego środka lokomocji, zaś znaczna odległość między siedzibą sądu i siedzibą pełnomocnika uzasadnia obecnie korzystanie z transportu lotniczego i wydatki z tego tytułu mogą się mieścić w kategorii kosztów niezbędnych dla właściwej realizacji praw w postępowaniu (por. cytowane wyżej orzeczenie SN w sprawie I CZ 22/11). Sytuacja analogiczna do ocenianej przez Sąd Najwyższy w powołanym orzeczeniu zachodzi w niniejszej sprawie. Względ na znaczną odległość między siedzibą skarżącego a siedzibą KIO i wynikająca stąd czasochłonność podróży innymi środkami lokomocji, uzasadnia w ocenie Sądu skorzystanie z transportu lotniczego, czyniąc wydatki z tym związane uzasadnionym kosztem postępowania w rozumieniu §3pkt. 2) lit. a) cytowanego rozporządzenia.

W rezultacie na podstawie art. 198f ust 2 PZP zaskarżone orzeczenie należało zmienić i zasądzić dodatkowo od przeciwników skargi na rzecz zamawiającego udokumentowany w postępowaniu przed KIO koszt podróży pełnomocników zamawiającego na rozprawę poprzedzającą wydanie zaskarżonego wyroku.

O kosztach postępowania ze skargi orzeczono na podstawie art. 198f ust. 5 PZP. Skarżący wygrał postępowanie w całości, wobec czego ma prawo do żądania zwrotu kosztów postępowania na które składa się opłata od skargi (ustalona jako 1/5 opłaty stosunkowej obliczonej od wartości przedmiotu zaskarżenia stosownie do wykładni przyjętej w uchwale SN z dnia 6 czerwca 2012 III CZP 23/12) oraz wynagrodzenie pełnomocnika procesowego ustalone w stawce minimalnej stosownie do treści § 11 ust. 2 pkt. 1 w zw. z § 6 pkt. 2 i § 2 ust 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. jedn. Dz. U. 2013 roku, poz. 490), Ustalając przepis, na podstawie którego rozstrzygać należy o wysokości stawki wynagrodzenia pełnomocnika procesowego Sąd przyjął że z uwagi na rodzaj kwestionowanego rozstrzygnięcia (dotyczącego wyłącznie kosztów postępowania) zasadnym jest zastosowanie przepisów o wynagrodzeniu w postępowaniu zażaleniovym (stosownie do uchwały w powołanej uchwale z dnia 6 czerwca 2012).

NaerygfotowMcfwe podnifty
Za zgodność
SaknitiO z
Stenzy Sekretan